

23 juni 2018

Fietsblog GLD-12: Duits-Nederlandse grens

Afgelopen nacht sliep ik in de Stad Munster, een hotel in Jugendstil uit 1910 dat in Winterswijk staat. Het had alle charme van een oud hotel, zoals water dat beurtelings te heet of te koud is. Het was uitgevoerd in de voorzichtige Hollandse versie van Jugendstil, wel ornamenten die wild organisch ogen, maar alles symmetrisch uitvoeren. Niet bepaald de uitbundige stijl van Gaudi, die je in Barcelona kunt bewonderen. Toch wilde ik perse in dit hotel slapen, omdat de naamgeving mij tijdens deze historisch georiënteerde ronde door Gelre past.

Nadat ik per trein naar mijn beginpunt Aalten ben gereisd, fiets ik wederom door zeer landelijk gebied. Ik rij hele stukken over stroken, die maar een enkele fietser breed zijn. Soms ligt de strook naast een zandweg, soms is het een veldritparkeers door het bos, soms is het een pad voor trekpaarden langs een vaart. Het gebied waar ik doorheen fiets was vroeger erg drassig. Er waren tussen de vele moerassen en natte veengebieden door, maar een paar smalle begaanbare paden van Gelre naar Munsterland, en terug. Dat kun je je bijna niet meer voorstellen, want al dit land is door goede waterhuishouding en moderne landbouwtechnieken in een groen paradijs omgetoverd. Er groeit tarwe, rogge, mais en gras in overvloed. De stallen zijn vaak nieuw, halfopen en heel erg groot. Koeien kunnen zelf bepalen of ze binnen in de schaduw, of buiten op het gras willen staan. Als er eentje gaat lopen, volgt de rest, op enkele einzeltgangers na. Dat is hun goed dierenrecht.

In Dinxperlo, mijn eindpunt van deze dag, bezoek ik het Grenslandmuseum. Ik word ontvangen door drie vrijwilligers. Ze hebben niet altijd antwoord op mijn vragen, omdat ik minder in smokkelen en meer in sluikhandel geïnteresseerd ben. Nu moet ik toegeven dat de smokkelpraktijken zeer smakelijke verhalen opleveren: de klomp die smokkelaars gebruikten om de douane de verkeerde kant op te sturen, is geniaal. Maar voor mij is de periode rond 1930 het meest interessant, want toen kwam de unieke structuur van Dinxperlo, op bijna legale wijze tot z'n recht. De gemeente deelt het stratenpatroon met de Duitse gemeente Suderwick, ze zijn vervlochten. Je fietst van Dinxperlo zonder het te weten Suderwick in. Er is geen grens, dit loopt gewoon in elkaar over.

Na de Eerste Wereldoorlog moest Duitsland als verliezer goederen leveren en grote sommen geld betalen aan met name Fr

verliezen enigszins te compenseren. Dat veroorzaakte enorme schaarste aan van alles in Duitsland. In Nederland was er meer verkrijgbaar, dus de inwoners van Dinxperlo gingen handel drijven met het buurland door gewoon op straat goederen aan te bieden. Dat werd bekend en er waren dagen dat er op het nabijgelegen Duitse treinstation 8.000 passanten aankwamen die het kleine stukje naar Dinxperlo liepen. Hier konden ze op straat vanuit kruiwagens, tafels en geïmproviseerde kraampjes van alles aanschaffen. Ze betaalden met Marken. Veel Marken, want die werd steeds minder waard. Er kwamen briefjes van 1.000, 10.000, 100.000 en 1.000.000 Mark. In Dinxperlo zijn de bewoners dus niet rijk geworden van deze handel, waaraan in 1939 een abrupt einde kwam. Tijdens de mobilisatie kreeg Dinxperlo voor het eerst in haar geschiedenis een grens van prikkeldraad.

Maar nu bepalen burgers van Dinxperlo en Suderwick weer zelf waar ze naartoe willen gaan. Omdat je in Duitsland voor kleuteronderwijs moet betalen, komen de kleuters van Suderwick dit graag in Dinxperlo halen. Waar mensen en grenzen zijn, zal handel blijven bestaan.

Zelf deze route ontdekken?

Bovenstaande blog gaat over [traject 12](#) van de route [Fietsen over Grenzen](#). Dit traject loopt van Aalten naar Dinxperlo. [Lees meer over dit traject](#).

Geschreven door Marc Beek

Mijn naam is Marc Beek (54 jaar, Harderwijk) en ik ga Fietsen over Grenzen. Ik ben een ervaren vakantiefietser, dus weet mijn tempo aan te passen aan de schoonheid van het landschap en de bezienswaardigheden op de route. Al fietsend ga ik op zoek naar de geschiedenis van toen en dat in woord verbinden met het leven van nu. Want die grens uit het verleden vormde dan wel ooit een barrière, vaak was het ook een aanmoediging om grenzen te verleggen.